

L. A. BILL No. I OF 2025.

A BILL

**FURTHER TO AMEND THE MAHARASHTRA
LAND REVENUE CODE, 1966.**

सन २०२५ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १.

महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ यात आणखी सुधारणा करण्याकरिता विधेयक.

(विधानसभेने दिनांक ६ मार्च, २०२५ रोजी सुधारणेसह संमत केल्याप्रमाणे.)

(विधानपरिषदेने दिनांक ११ मार्च, २०२५ रोजी संमत केल्याप्रमाणे.)

१९६६ चा **ज्याअर्थी**, यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांकरिता, महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ यामध्ये आणखी
महा. ४१. सुधारणा करणे इष्ट आहे ; **त्याअर्थी**, भारतीय गणराज्याच्या शहात्तराव्या वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात^१
येत आहे :—

संक्षिप्त नाव.

१. या अधिनियमास, महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता (सुधारणा) अधिनियम, २०२५, असे म्हणावे.

सन १९६६ चा

महाराष्ट्र अधिनियम १९६६ चा
परंतुक व स्पष्टीकरण जावा दाखल करण्यात येईल :—
क्रमांक ४१ याच्या

कलम २२० ची

सुधारणा.

२. महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ याच्या कलम २२० मधील, दुसऱ्या परंतुकानंतर, पुढील
महा. ४१.

“परंतु तसेच, जर मालमत्ता उपरोक्तप्रमाणे, त्यानंतर विकली नसेल अथवा राज्य शासनाच्या वरीने
ती खरेदी केल्याच्या तारखेपासून बारा वर्षे मुदतीच्या आत कसूर करणाऱ्या इसमास, ती परत केली नसेल
तर किंवा सत्ताप्रकारावर दिली नसेल तर, जिल्हाधिकारी, कसूर करणाऱ्या इसमास किंवा त्याच्या कायदेशीर
वारसास नोटीस देऊन, त्याला जमीन परत घेण्याची त्याची इच्छा असल्याची खात्री करून घेऊ शकेल ;
आणि जर कसूर करणाऱ्या इसमासे किंवा त्याच्या कायदेशीर वारसाने, अशी जमीन परत घेण्याची त्याची
इच्छा व्यक्त केली असेल आणि याबाबतीत काढलेल्या नोटीशीमध्ये जिल्हाधिकाऱ्याकडून विनिर्दिष्ट
करण्यात येईल त्याप्रमाणे नव्वद दिवसांपेक्षा कमी नसेल अशा कालावधीत कसूर करणाऱ्या इसमाला किंवा
त्याच्या कायदेशीर वारसाला ज्यावर्षी जमीन परत केली असेल किंवा दिली असेल त्या वर्षाच्या अशा
जमिनीच्या बाजारमूल्याच्या पाच टक्के इतकी रक्कम प्रदान केली तर, राज्य शासनाच्या पूर्व परवानगीशिवाय
हस्तांतरण करण्याच्या हक्कावरीत निर्बंधांच्या अधीन राहून, कसूर करणाऱ्या इसमास किंवा त्याच्या
कायदेशीर वारसास, ती जमीन परत करण्यात येईल व देण्यात येईल.

स्पष्टीकरण.— या कलमाच्या प्रयोजनार्थ, “अशा जमिनीचे बाजार मूल्य ” याचा अर्थ, महाराष्ट्र
मुद्रांक (संपत्तीचे वास्तविक बाजार मूल्य ठरविणे) नियम, १९९५ याच्या किंवा त्या वेळी अंमलात
असलेल्या अन्य कोणत्याही नियमांच्या तरतुर्दीअन्वये, संबंधित वर्षांकरिता, या संबंधात प्रसिद्ध केलेल्या
वार्षिक दर विवरणपत्रामध्ये विनिर्दिष्ट केलेले अशा जमिनीचे मूल्य, असा आहे, आणि जेव्हा असे वार्षिक
दर विवरणपत्र तयार केलेले नसेल किंवा उपलब्ध नसेल त्याबाबतीत, त्याचा अर्थ, संबंधित जिल्ह्याच्या
नगररचना विभागाच्या सहायक संचालकाने निर्धारित केलेले अशा जमिनीचे मूल्य, असा आहे.”.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

[सन २०२५ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १.]

[महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ यात आणखी
सुधारणा करण्याकरिता विधेयक.]

[श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे,
महसूल मंत्री.]

[विधानसभेने दिनांक ६ मार्च, २०२५
रोजी सुधारणेसह संमत केल्याप्रमाणे.]

[विधानपरिषदेने दिनांक ११ मार्च, २०२५
रोजी संमत केल्याप्रमाणे.]

जितेंद्र भोळे,
सचिव (१) (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानपरिषद.